

Editura NEUMA
Strada Libertății, nr. 188
Apahida, Județul Cluj

Editor: Andrea H. Hedeș
Copertă și DTP: Gelu Iordache

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ESCU, SILVAN G.

Călătorie în jurul meu : roman / Silvan G. Escu. -

Dej : Neuma, 2026

ISBN 978-630-357-017-4

821.135.1

SILVAN G. ESCU

Călătorie în jurul meu

Editura

2026

MOTTO:
Trecere a timpului,
NEÎNTOARCERE e numele tău!

Am auzit o șoaptă căreia nu-i găseam un loc și un moment de pornire, nu pricepeam de unde ar putea veni, în orice caz părea a nu fi din preajmă. Ba chiar, după aparențe, nu cred a fi de pe pământ, zicându-mi: „golește-ți inima de tristețe și spaimă și pune în locul lor curaj“. Atât. De unde știa acea voce ce se află în inima, în mintea mea? Cum aflase de acea spaimă, permanenta mea spaimă, acea „teamă de frică“, așa cum încă de copil o numeam eu. Cât privește tristețea, ea era, inevitabil, urmarea imediată și mereu însoțitoare a acelei spaimă.

Dintotdeauna am simțit nevoia de mâine, de un *oricând* mâine, având speranța că mă voi elibera de prezent, de orice care să aibă legătură cu „*acum*“, fiindcă „*azi*“-ul, *oricare* azi, mă îngrozea, mă teroriza. Fără să-mi dau seama de unde venea această spaimă. Grăbeam clipă de clipă azi-ul spre mâine. Simțeam această nevoie în timp ce mă aflam în căutarea aceluia orizont nevăzut, dar intuit, sau poate doar dorit, visat. Oscilam între iluzia unei culmi niciodată urcată, dar care lua forma unui deziderat și certitudinea unui pas în jos sau în gol făcut de prea multe ori. Din păcate, cel mai adesea

spre ceva ce mă apropia până la suprapunere de lacrima nevărsată încă, una în formă de inimă plânsă așezată cu capul în jos, umilă. A continuuă resemnare. Oare ce trebuia să înțeleg din cele șoptite, sau ce ar fi putut să urmeze, ce să se întâmple cu adevărat neașteptat? Pentru că acel îndemn trebuia să aibă acolo o noimă, altfel de ce mi-ar fi fost transmis. Ce mi se pregătea? Incontrolabilă, zgribulitoare incertitudine.

Acea șoptă m-a trezit mult prea devreme din somn, somn des întrerupt, neîntregit, ca al sfiosului iepure veșnic veghetor. Acum, frecându-mă la ochi, încordat și debusolat de ce mi se transmisese ceva mai devreme, priveam la ferestrele larg deschise ale caselor din jur. Bănuiesc că eram îmboldit de curiozitate să privesc înăuntrul lor, oricum prost obicei, însă fără să-mi doresc să intervin în vreun fel în casnicele lor conviețuiri; iată deci, un bun început de cumsecade bună cuviință. În acest scurt răstimp mă apucă o nevoie imposibil de evitat sau, odată urnită, de stăvilit, mai puternică decât orice domestică pornire și strig cât mă țin bojogii:

Îmi dă cineva un pahar cu apă
să-mi curăț otrava băută o viață-ntreagă?
Crezând că glumesc, toți se reped,
care mai de care, cu câte un pahar
plin cu orice, numai cu apă nu.

Fiindcă, de fapt, toți m-ar dori matol criță, zăcând în șanț cu capul sprijinit pe o coadă de șobolan mort, doar-doar nu voi mai avea luciditatea și forța să strig și să-i trezesc în puterea nopții. Poate, de ce nu, din noaptea minții. A lor? Nu cumva a tuturor? Sau doar a mea?

... Și asta tot glumă e..., ar putea fi... de-ar fi...

Apoi brusc, cu o repeziciune incredibilă - în acea mult prea timpurie dimineață, nu întrutotul ieșită din noapte, pe care oricum n-aveam cum s-o recunosc, diferită de toate celelalte de până atunci - am simțit un impuls să ies din casă. Ajuns afară, privind năuc de jur împrejurul meu, m-am trezit singur. Singur-singurel, într-un spațiu deșertic. Ciudat este că, în pofida oricărui sentiment care ar fi trebuit să fie firesc sau cât de cât responsabil, nu m-am mirat de ce aproape instantaneu nu mai e nimeni în preajmă. Și - cu mult mai grav - nici nu m-am întrebat unde e restul lumii. În mod de neînțeles mi se părea a fi absolut normal acest lucru, care nu era doar cu totul bizar, era de-a dreptul înspăimântător în condiții normale. Pornind de la această constatare, m-am întrebat totuși, mai mult într-o doară, refuzându-mi o explicație, ce e aceea normalitate. Însă nu m-am învrednicit să-mi răspund. Nu știu de ce, dar sigur nu doar pentru că, deși abia mă

trezisesem, mă simțeam nefiresc de obosit, aproape epuizat. Culmea, mai mult decât o ciudățenie, era că pur și simplu nu mă interesa răspunsul, eram revoltător de senin, de desprins, de defazat de la orice.

Un fapt era cert, rămăsesem singur pe pământ, eram singurul supraviețuitor dintre toate miliardele de viețuitoare. Dealtfel, uitându-mă buimăcit în jur, am observat că nu mai exista nimic, nicio construcție, nicio apă, niciun munte, niciun om sau vietate, nicio femeie..., parcă de asta îmi ardea mie atunci!... nimic-nimic. O, Doamne!, nimic din ce am văzut, am simțit, am admirat și am iubit nu a trăit, nu mai e? Totuși, bulversat de momentul născut pe neașteptate, aproape nu mi-am dat seama că mai era încă ceva - puțin aer - în rest nimic concret... solid. O, atât de puțin, dar oricum mirosea a viață!, dar nu pentru prea mult timp; așa simțeam, fiindcă se tot rărea. Ce greu (de respirat, mai corect spus de inspirat) e aerul rar!

Mi se da de înțeles că acum, pe nesimțite, anii splendorii, anii de sus, cei de vârf să-i numesc astfel, acei ani ai vieții s-au năruit. Atâți câți au fost, atât cum, atât cât am reușit să mă trăiască, să-i trăiesc, să-i îmbrățișez, să-i însemnez undeva, ori doar răbojindu-i în minte, și, dacă s-ar fi putut, să-i merit!, au plecat pe apa sâmbetei. Dar măcar înspre duminică să fi pornit..., fie și a orbului! Și acolo să se fi oprit...

Am schițat un surâs trist, atât am mai putut, sau atât mi s-a mai permis. Încă nu știam de cine. Mă rog, se pare, oricât aş spera, nici ulterior nu voi avea prilejul să aflu.

Altădată, și dacă nu era rostit, fiecare gând era însoțit de un sentiment viu, real, pur, necosmetizat, adresat nu neapărat cuiva anume, ci unuia neindicat, dacă nu cumva întregii omeniri. Chiar dacă nu o cunoșteam în carne și oase, dar o simțeam de parcă era lângă mine, chit că cea mai mare parte era atât de departe. Astfel simțeam. Greșeam? Acum ce, cui, cum, la ce, unde, și mai ales de ce?... și ar mai fi întrebări...

Așa, dintr-o dată - o adevărată minune, realmente nu știu cum reușeam! - uitându-mă la mine de la o oarecare distanță, nu neapărat studiată, mă vedeam în direct, însă cu mult mai mic decât o furnică. Însă, bizară contradicție - nerușinată insultă pentru lumea acestor harnice viețuitoare - eu, posibilă furnică-om, eram una leneșă, motiv pentru care părea (sau era aievea?) că mă deplasam călare. Mă afluam înghesuit (sau doar uitat?) într-un colț de lume, necunoscută, alta decât cea știută până atunci, privindu-mă stânjenit, de parcă nu eram eu - ne fiind cumva în locul celui care ar fi trebuit să fiu. Îmi studiam atent chipul năuc, în timp ce calul își făcea datoria de animal de povară, una sortită lui dintotdeauna, cea de a purta în spate omenirea, deci și pe

mine acum, leneșul „om-furnică”. Își îndrepta atenția într-o cu totul altă direcție, privea înspre lumea lui. Normal, nu? A mea unde se ascunsese?

Revenit la starea de dinaintea aceluia pasager moment, aflat în continuare în fața imprevizibilului era cât pe ce să trec peste cel mai important lucru în acea împrejurare, de care, cuprins de fireasca nălucire, era cât pe ce să uit! Alături de mine, la mică distanță înaintea-mi, mai rămăsese un copac, tânăr încă, scăpat ca prin minune de la pieire. Ca să ce? Așadar, eu și el, prieteni de conjunctură ai neavutului încotro.

Spre uluiala mea, la doar câțiva pași de locul unde mă aflam, lama electrică a unui fulger năprasnic, căzut aproape din senin, a spintecat acel copac către care mă îndreptam cu ultima speranță. Acea de a avea pe cineva/ceva (cât de cât viu!) în preajmă. Trunchiul viguros i-a fost separat în două părți aproape egale, lăsându-l într-o poziție caraghioasă, de parcă s-ar fi născut din acea spintecare doi siamezi, fiecare revendicându-și proprietatea întâietății. Sau, de ce nu, întâietatea proprietății. Acum, eu, aflat într-o poziție în cel mai bun caz dubitativă, cum aș putea defini cu rigurozitate acea deja îndoielnică aproximare, s-o numesc astfel?

Însă, în mod absolut de neexplicat, nu s-a aprins, nu a apucat să ia foc, ploaia căzută în rafale, pornită brusc, salvându-l de la ardere. În timp ce eu, îngrozit de spaimă, cu ochii ieșiți din orbite, am alergat zig-zagat după fiecare picătură, încercând să le prind pe toate în același timp. De parcă mă ardea gândul că s-ar fi putut să nu mai fiu..., în vreme ce îmbrățișam șuvoaiele ploii cu gratitudinea celui salvat de la carbonizare. Eram cuprins de un entuziasm fără margini, râzând în hohote plânse, bucuros că focul, care ar fi putut fi al Iadului, a trecut razant pe lângă mine. Dar oare nu cumva, în locul tânărului arbore, eram eu cel vizat și am fost ratat de puțin? Cumva iertat, așa, în ultima clipă, doar fiindcă oricum nu (mai) eram verde? Țasta să fi fost motivul? Oare nu mai prezentam interes nici măcar pentru un asemenea nefericit impact? Nu că mi-aș fi dorit.

În termeni apropiați de firescul situației, asta era explicația pe care, în acel moment năucitor, am găsit potrivit să mi-o dau.

Inima, speriată de moarte și nedumerită, se oprise preț de câteva secunde să cumpănească dacă să continue să mai bată sau nu. Dar până la urmă, prietenă de-o viață, chiar de viață dătătoare și însoțitoare-întreținătoare, și-a reluat ușor-ușor firescul, necesarul tic-tac neîntrerupt de până atunci. Am răsuflet, atât cât se mai putea, ușurat. Însă nu mă

simțeam deloc în siguranță, cu toate că - bizareria își juca în continuare nefastul rol - nu prea neliniștit.

Acel nefericit copac – iată, și copacii au nefericirea lor, fiu oropsit al sorții terestre - era singurul exemplar rămas pe planeta Pământ. De fapt era simbolul unic al tuturor lucrurilor verzi existente cândva, dispărute într-o clipită sub privirile mele mute de neînțelegere și neputință. Acum nu mai eram decât eu și acel copac, eu, întreg chipurile, și el, doar de câteva secunde înjumătățit, rămași amândoi într-o perplexitate totală, privindu-ne unul pe celălalt cu nedumerirea pustiiților. După cum se poate bănui, n-a mai trăit mult. Doar câteva minute. A murit de tristețe, singurătate și spaimă. Dar, ca ultimă verigă a existenței, și din lipsa oxigenului, indispensabilul stimulator și întreținător al vieții. Nici nu a apucat să spună adio; un gen de rămas bun spus în felul, în limbajul copacilor. Poate că l-aș fi înțeles, cine știe...

Apropo, copacii mor în picioare, nu-i așa? Și „trăiesc” în această „formă” de viață-moarte până când cineva, ori doar inevitabila trecere a timpului, se îndură să le „taie” acest fel de așa-zisa viață pentru ca moartea să devină deplină și definitivă. Oare se va fi întâmplând astfel și cu sărmanul acela?

De-acum chiar rămăsesem singur, însă în mod ciudat nu eram nici speriat nici deznădăjduit, doar priveam tâmp, incapabil să mă mișc, ori să articulez o silabă măcar. Dar, culmea, cu acea curiozitate dată

de nesăbunița pusă în/pe seama depărtării de realitatea momentului, priveam în toate direcțiile în același timp, însă fără să văd nimic altceva decât o mare întindere pustie. Totuși, retrăind aceeași stare ca mai devreme, la fel ca într-un joc dublu, jucat de unul singur, stând față în față cu mine, cu o totală și inexplicabilă detașare, mă vedeam citind literă cu literă un înscris aflat pe fruntea mea. Text caligrafiat cu litere de *aer*, atât puțin cât mai era. O povață părea să fie, însă mai degrabă era un îndemn, pe care îl mai auzisem undeva, cândva: „Este necesar să te temi, nu poți să ai curaj dacă nu te temi”. Oare cine l-a scris, l-a lipit de fruntea mea și, iată, în acest mod insolit mi l-a pus în fața ochilor. În timp ce mă aflam, într-un context de neînțeles, de cealaltă parte a baricadei. Eu fiind, culmea, și baricadă și cele două părți în același timp.

În continuarea acelei stări incredibile, cutremurătoare, în puținul timp ce mi-a mai rămas, având prilejul să mă privesc pe de-a-ntregul, de astă dată uitându-mă din interior, am putut totuși să observ cu uimire că arătam ca o umbră vie, de capul ei umblătoare. Purtam pe umerii costelivi o haină zdrențuroasă, abandonată de ceva timp de molii, după ce s-au plictisit de migala cu care au transformat-o într-o sită de strecurat vremuri și amintiri..., iar la gât, înnodată marinărește - ca să-mi țină strâns,

nemișcat, la locul său, mărușorul lui Adam, semn al sexului - îmi flutura ca un steag al întregului spațiu cosmic eșarfa timpului.

Brusc, evident nechemat, și-a făcut loc în mintea mea un gând plăcut, mângâietor ca o mână de mamă; era copilăria, dulcea pasăre a tinereții dintâi. Amintirile din prima parte a copilăriei cel mai adesea nu sunt altceva decât icoane, imagini unice foarte scurte, fragmente de acțiune, secunde de film să le zicem. Restul e reconstituire și adăugire. În acest timp, al actualității și al actualizării, memoria pierde din coeziune și claritate, devine difuză, astfel că nu se mai completează puzzle-ul amintirii respective și atunci intervine imaginația care i se substituie.

Cum am putea uita cât de grozavi sunt copiii, cât de fericiți sunt, indiferent de starea materială! Când hârjoana, fără să fie „vorbită” neapărat, rămâne aproape intactă, pe veci întipărită în memorie. Ludicul din ea. Iată că, pornind de la această euforică stare a lor și dorită constatare a noastră, cei avansați în viață - în orice caz constatare matură s-ar presupune - ne întrebăm legitim: cu ce au greșit / cu ce greșesc copiii în scurta lor trăire a limitatului timp de sunt nevoiți să ajungă adulți?! Fiindcă imediat după ieșirea din copilărie tânărul evoluează rapid și se acomodează din mers cu toate cele specifice ducerii vieții. Însă, ceea ce este cumva inevitabil îl reprezintă faptul că este obligat de

ritmul societății, de tot ce se întâmplă în jurul său, culmea, să nu mai fie tânăr. Dar, cu adevărat periculoasă este posibilitatea ca, în pofida trecerii anilor, să se considere încă tânăr, caz în care continuă să se comporte și să acționeze ca atare. Lipsit de fireasca maturizare și, s-ar presupune, de necesara înțelepciune. În acest context pot interveni momente de neadaptare, ba chiar odată cu scurgerea timpului se pot instala mari traume psihice.

Dar să lăsăm în seama copiilor ceea ce au de trăit, pentru că acum îmi fuge gândul la legănătoarele momente când mă cufundam în aromele copilăriei. Când constatam că amintirile, puține câte ne mai rămân din acea vreme, sunt cele care nu neapărat că ne-au marcat cel mai profund, ci cele care așa au vrut ele să se așeze și să se întipărească memoriei. Iată că, din păcate, acele amintiri reprezintă insule de memorie într-un ocean de uitare... În acea mirifică perioadă se ascunde plăcuta împrejurare, când ți se pare normal ca odată ce ți se ivește prilejul să ții un ciocan în mână, astfel dotat / înarmat, ai impresia că orice problemă care apare, oricât de dificilă, reprezintă un simplu cui.

Simțeam că pământul nu mai este al lui, nu-și mai aparține, încetase să se mai aibă pe sine, intrase cumva în partea întunecată a lumii, a lumilor, câte

Universul și-a propus sau dorit să fie; parcă se voia ascuns de orice privire. Sau, poate, nu trebuia să mai fie. Un „trebuia“ dictat de „tiranul?“ absolut numit, acceptat de toți, Univers. Deși până atunci, presupusul indestructibil Pământ se prezenta, se prezen- tase, până în ultima clipă, a fi locul ideal pentru cea mai bună dintre lumile posibile, așa cum ne plăcea nouă să ne alintăm trăirile aici. Acei dintre noi, cei mai mulți dacă nu cumva toți, siguri pe opinia noastră și infatuați, care tot timpul refuzam tristețile altor lumi, dacă or fi existat ori vor mai fi existând, doar fiindcă eram speriați de posibilitatea de a le cunoaște, crezând că ne sunt suficiente ale noastre.

Cunoscând cât de cât oamenii, așa sper, am ajuns la concluzia că lumea nu este altceva decât un (nesfârșit?) lanț viu ale cărui zale sunt cei ce o compun, oamenii adică. Însă atât de diferiți încât aceste „zale“ sunt fie subțiri și fragile, ori ruginite, ba chiar, parcă dintotdeauna, ușor desprinse una de alta. Ca atare, acel / acest lanț este „gata pregătit“ să se rupă la cea mai mică adiere de vânt; vremea, vremurile fiind cele care îi vor da funestul brânci. Oare acele „zale“ să nu își dea seama că fireasca legătură între ele, dorita unitate este în mâna lor? Pentru că într-un mod nesuferit și greu de înțeles

sau de explicat, privind atent în jurul nostru, constatăm că nimic nu e mai constant și mai durabil decât *iubirea pentru ură!*

Aerul, oxigenul mai bine spus, se tot rărea, era pe sfârșite, simțeam că mă sufoc, urechile îmi țiuiau, iar ochii mi se împăienjeriseră apăsați de greutatea pleoapelor neobișnuite cu această lipsă.

Ajuns în această împrevizibilă și incontrolabilă situație, înțelegând că urmează să-mi dau duhul, în acele câteva secunde nu mi-a mai rămas decât să mă raportez la puținele și probabil insuficient studiate cunoștințe legate de existența pe Pământ. Aflat în acest punct al precarei stabilități emoțional-existențiale, am gândit că este indicată precizarea că nouă oamenilor ne place să credem și să afirmăm cu nemăsurată emfază că Pământul este al nostru. Când de fapt noi suntem ai lui și că el nu este altceva decât un generos suport pentru oameni. Trebuie înțeles că el aparține strict Universului, iar nouă ni se permite numai să-l locuim, suntem aici doar în (mica, marea) trecere și că trăim pe pământ tocmai ca să-i merităm generozitatea primirii. Dar și, de ce nu, ca să rămânem în amintirea copiilor noștri, atunci când pentru ei vom deveni peste timp cel mult simple aproximări ori fantomatice prezențe. Nu se știe dacă neapărat plăcute...

În felul acesta marcat, gândul, împins de imprezibilul situației, mi-a zburat, inevitabil, la posibilele alte civilizații. S-a vorbit de nenumărate ori în trecut, dar se vorbește și în prezent, după cum se va mai vorbi încă despre ființe din alte lumi ajunse pe Pământ. Despre civilizații venite din stele, ființe numite în vremurile vechi fie zei, îngeri (păzitori, le zic unii afectivi) sau, mai direct, mesageri ai cerului, iar în tradițiile moderne amintite sub titlul generic de extraterestri. Aceia împinși de curiozitate, ca amuzant experiment pur și simplu sau mânate de porniri mai mult sau mai puțin prietenești. Ființe (?) ce au ales să ne viziteze din când în când, la intervale de timp aleatorii, să ne ghideze și, poate intrigați de nepriceperea și neputința oamenilor, să ne dea o mână de ajutor în evoluția noastră. Altfel cum s-ar putea explica formidabilele, nepământeste de-a dreptul, realizări adunate sub cupola celor „șapte minuni ale lumii” cunoscute. Sau altele neamintite vreodată: doar fiindcă nu s-au mai păstrat?

Dacă nu cumva poate chiar marii învățați ai omenirii au fost „născuți” deloc întâmplător în laboratoarele Universului și aduși în lumea noastră prin metode și căi greu de înțeles, inimaginabile de-a dreptul. Este vorba de acea mână de oameni, înțelepți care au revoluționat tot ceea ce era cunoscut până atunci, ridicând brusc nivelul de evo-

luție a pământenilor, transferând aici cunoștințe despre cosmos, medicină, arhitectură sau spiritualitate. Iar pe de altă parte, ulterior realizărilor evidente, alți „emisari”, de astă dată nu într-atât de empatici și generoși, i-ar fi pedepsit pe muritori, ca pe niște nerecunoscători, cu decăderea la situația de dinaintea sosirii primilor. Așadar, și unii și alții erau / au fost mesagerii acelor evolute civilizații (bănuite doar?).

Presupunând că ar fi așa, e posibil ca acei pământeni înțelepți să fi fost înzestrați și investiți cu inspirații și capacități superioare, misterioase. Dacă nu cumva se foloseau de repetate experiențe de hipnoză regresivă, bazându-se pe gradul lor ridicat de cunoștințe și pe puterea lor de sinteză și de acțiune. Sau, de ce nu, poate în alt fel, însă cu mult mai credibil - erijindu-se în salvatori, direct ori prin intermediarii amintiți mai sus - acei extraterestri au intervenit exact când locuitorii lumii noastre se aflau în periculoase momente de cumpănă, de dezechilibru, ori, poate, și mai întristător în pragul extincției.

În același timp se pare că acești așa ziși mesageri refuză (sunt opriți?) să intervină brutal în treburile umane având în vedere că legea cerească, posibil să fi respectat conceptul liberului arbitru, nu le permite să ne salveze cu anasâna. Rolul lor fiind doar să ne pună în cunoștință de cauză și drept urmare să ne